

UGOVOR IZMEĐU SAVEZNE VLADE SAVEZNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE I VLADE REPUBLIKE MAKEDONIJE O IZBEGAVANJU DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA U ODNOSU NA POREZE NA DOHODAK I NA IMOVINU

Savezna vlada Savezne Republike Jugoslavije i Vlada Republike Makedonije u želji da zaključe Ugovor o izbegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu, Sporazumele su se o sledećem:

Član 1

Lica na koja se primenjuje ugovor

Ovaj ugovor primenjuje se na lica koja su rezidenti jedne ili obe države ugovornice.

Član 2

Porezi na koje se primenjuje ugovor

1. Ovaj ugovor primenjuje se na poreze na dohodak i na imovinu koje zavodi država ugovornica ili njene političke jedinice ili lokalne vlasti nezavisno od načina naplate.

2. Porezima na dohodak i na imovinu smatraju se svi porezi koji se zavode na ukupan dohodak, na ukupnu imovinu ili na delove dohotka ili imovine, uključujući poreze na dobit od otuđenja pokretne ili nepokretne imovine, poreze na ukupne iznose zarada koje isplaćuju preduzeća, kao i poreze na prirast imovine.

3. Porezi na koje se primenjuje ovaj ugovor su:

u Jugoslaviji:

- 1) porez na dobit;
- 2) porez na dohodak;
- 3) porez na imovinu;
- 4) porez na prihod od međunarodnog saobraćaja (u daljem tekstu: "jugoslovenski porez");

u Makedoniji:

- 1) porez na lični dohodak;
 - 2) porez na dobit;
 - 3) porez na imovinu;
- (u daljem tekstu: "makedonski porez").

4. Ugovor se primenjuje i na iste ili bitno slične poreze koji se posle dana potpisivanja ovog ugovora zavedu pored ili umesto postojećih poreza. Nadležni organi država ugovornica obaveštavaju jedni druge o značajnim promenama izvršenim u njihovim poreskim zakonima.

Član 3

Opšte definicije

1. Za potrebe ovog ugovora:

- 1) izrazi "država ugovornica" i "druga država ugovornica" označavaju Jugoslaviju ili Makedoniju zavisno od smisla;
- 2) izraz "Jugoslavija" označava Saveznu Republiku Jugoslaviju, a upotrebljen u geografskom smislu označava suvozemnu (kopnenu) teritoriju Jugoslavije, njene unutrašnje morske vode i pojas teritorijalnog mora, vazdušni prostor nad njima, kao i morsko dno i podzemlje dela otvorenog mora izvan spoljne granice teritorijalnog mora, nad kojima Jugoslavija vrši suverena prava radi istraživanja i korišćenja njihovih prirodnih bogatstava, u skladu sa svojim unutrašnjim zakonodavstvom i međunarodnim pravom;
- 3) izraz "Makedonija" označava teritoriju Republike Makedonije, a upotrebljen u geografskom smislu označava njeno kopno, unutrašnje jezerske vode i dno nad kojim ima jurisdikciju ili suverena prava za potrebe istraživanja, eksploatacije, očuvanja i upravljanja prirodnim resursima u skladu sa unutrašnjim pravom i međunarodnim pravom;
- 4) izraz "politička jedinica", u slučaju Jugoslavije, označava republiku članicu;
- 5) izraz "državljanin" označava fizičko lice koje ima državljanstvo države ugovornice;

- 6) izraz "lice" obuhvata fizičko lice, kompaniju i društvo lica;
- 7) izraz "kompanija" označava pravno lice ili lice koje se smatra pravnim licem za poreske svrhe;
- 8) izrazi "preduzeće države ugovornice" i "preduzeće druge države ugovornice" označavaju preduzeće kojim upravlja rezident države ugovornice, odnosno preduzeće kojim upravlja rezident druge države ugovornice;
- 9) izraz "međunarodni saobraćaj" označava prevoz pomorskim brodom, rečnim brodom, vazduhoplovom ili drumskim vozilom koji obavlja preduzeće čije se sedište stvarne uprave nalazi u državi ugovornici, osim ako se pomorski brod, rečni brod, vazduhoplov ili drumsko vozilo koristi isključivo između mesta u drugoj državi ugovornici;
- 10) izraz "nadležan organ" označava:
 - u Jugoslaviji, Savezno ministarstvo za finansije, odnosno njegovog ovlašćenog predstavnika;
 - u Makedoniji, Ministra finansija, odnosno njegovog ovlašćenog predstavnika.

2. Kada država ugovornica primenjuje ovaj ugovor, svaki izraz koji u njemu nije definisan ima značenje prema zakonu te države koji se odnosi na poreze na koje se ovaj ugovor primenjuje. Svako značenje prema važećim poreskim zakonima te države, ima prednost u odnosu na značenje koje tom izrazu daju drugi zakoni te države.

Član 4 **Rezident**

1. Izraz "rezident države ugovornice", za potrebe ovog ugovora, označava lice koje, prema zakonima te države, podleže oporezivanju u toj državi po osnovu svog prebivališta, boravišta, mesta osnivanja, sedišta uprave ili drugog merila slične prirode. Ovaj izraz ne obuhvata lice koje u toj državi podleže oporezivanju samo za dohodak iz izvora u toj državi ili samo za imovinu koja se u njoj nalazi.
2. Ako je, prema odredbama stava 1 ovog člana, fizičko lice rezident obe države ugovornice, njegov se status određuje na sledeći način:
 - 1) smatra se da je rezident države u kojoj ima stalno mesto stanovanja; ako ima stalno mesto stanovanja u obe države, smatra se da je rezident države sa kojom su njegove lične i ekonomske veze tešnje (središte životnih interesa);
 - 2) ako ne može da se odredi u kojoj državi ima središte životnih interesa ili ako ni u jednoj državi nema stalno mesto stanovanja, smatra se da je rezident države u kojoj ima uobičajeno mesto stanovanja;
 - 3) ako ima uobičajeno mesto stanovanja u obe države ili ga nema ni u jednoj od njih, smatra se da je rezident države čiji je državljanin;
 - 4) ako je državljanin obe države ili ni jedne od njih, nadležni organi država ugovornica rešiće pitanja zajedničkim dogovorom.
3. Ako je, prema odredbama stava 1 ovog člana lice, osim fizičkog, rezident obe države ugovornice, smatra se da je rezident države u kojoj se nalazi njegovo sedište stvarne uprave.

Član 5 **Stalna jedinica**

1. Izraz "stalna jedinica", za potrebe ovog ugovora, označavana stalno mesto preko koga preduzeće potpuno ili delimično obavlja poslovanje.
2. Pod izrazom "stalna jedinica" podrazumeva se naročito:
 - 1) sedište uprave;
 - 2) ogranak;
 - 3) poslovnica;
 - 4) fabrika;
 - 5) radionica;
 - 6) rudnik, izvor nafte ili gasa, kamenolom ili drugo mesto iskorišćavanja prirodnih bogatstava.
3. Gradilište, građevinski, montažni ili instalacioni radovi ili nadzorne delatnosti u vezi sa tim radovima, čine stalnu jedinicu, ali samo ako takvo gradilište, radovi ili delatnosti traju duže od dvadeset četiri meseca.
4. Izuzetno od prethodnih odredaba ovog člana, pod izrazom stalna jedinica ne podrazumeva se:

- 1) korišćenje objekata i opreme isključivo u svrhe uskladištenja, izlaganja ili isporuke dobara ili robe koja pripada preduzeću;
 - 2) održavanje zalihe dobara ili robe koja pripada preduzeću isključivo u svrhu uskladištenja, izlaganja ili isporuke;
 - 3) održavanje zalihe dobara ili robe koja pripada preduzeću isključivo sa svrhom da je drugo preduzeće preradi;
 - 4) održavanje stalnog mesta poslovanja isključivo u svrhu kupovine dobara ili robe ili pribavljanja obaveštenja za preduzeće;
 - 5) održavanje stalnog mesta poslovanja isključivo u svrhu reklamiranja, pružanja obaveštenja, obavljanja naučno-istraživačkog rada ili sličnih delatnosti koje imaju pripremni ili pomoćni karakter za preduzeće;
 - 6) održavanje stalnog mesta poslovanja isključivo u svrhu delatnosti navedenih u tačkama od 1) do 5), u bilo kojoj kombinaciji, pod uslovom da je ukupna delatnost stalnog mesta poslovanja koja nastaje iz ove kombinacije pripremnog ili pomoćnog karaktera.
5. Izuzetno od odredaba st. 1 i 2 ovog člana, kada lice - osim zastupnika sa samostalnim statusom na koga se primenjuje stav 6 ovog člana - radi u ime preduzeća i ima i uobičajeno koristi u državi ugovornici ovlašćenje da zaključuje ugovore u ime preduzeća, smatra se da to preduzeće ima stalnu jedinicu u toj državi u odnosu na delatnosti koje to lice obavlja za preduzeće, osim ako su delatnosti tog lica ograničene na delatnosti navedene u stavu 4 ovog člana koje, ako bi se obavljale preko stalnog mesta poslovanja, ne bi ovo stalno mesto poslovanja činile stalnom jedinicom prema odredbama tog stava.
6. Ne smatra se da preduzeće ima stalnu jedinicu u državi ugovornici samo zato što u toj državi obavlja svoje poslove preko posrednika, generalnog komisionog zastupnika ili drugog predstavnika sa samostalnim statusom ako ta lica deluju u okviru svoje redovne poslovne delatnosti.
7. Činjenica da kompanija koja je rezident države ugovornice kontroliše ili je pod kontrolom kompanije koja je rezident druge države ugovornice ili koja obavlja poslovanje u toj drugoj državi (preko stalne jedinice ili na drugi način), sama po sebi nije dovoljna da se jedna kompanija smatra stalnom jedinicom druge kompanije.

Član 6

Dohodak od nepokretne imovine

1. Dohodak koji rezident države ugovornice ostvari od nepokretne imovine (uključujući dohodak od poljoprivrede ili šumarstva) koja se nalazi u drugoj državi ugovornici može se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Izraz "nepokretna imovina" ima značenje prema zakonu države ugovornice u kojoj se odnosna nepokretna imovina nalazi. Ovaj izraz u svakom slučaju obuhvata imovinu koja pripada nepokretnoj imovini, stočni fond i opremu koja se koristi u poljoprivredi i šumarstvu, prava na koja se primenjuju odredbe opšteg zakona o zemljišnoj svojini, plodouživanje nepokretne imovine i prava na promenljiva ili stalna plaćanja kao naknade za iskorišćavanje ili za pravo na iskorišćavanje mineralnih nalazišta, izvora i drugih prirodnih bogatstava: pomorski brodovi, rečni brodovi, vazduhoplovi i drumska vozila, ne smatraju se nepokretnom imovinom.
3. Odredbe stava 1 ovog člana primenjuju se na dohodak koji se ostvari neposrednim korišćenjem, iznajmljivanjem ili drugim načinom korišćenja nepokretne imovine.
4. Odredbe st. 1 i 3 ovog člana primenjuju se i na dohodak od nepokretne imovine preduzeća i na dohodak od nepokretne imovine koja se koristi za obavljanje samostalnih ličnih delatnosti.

Član 7

Dobit od poslovanja

1. Dobit preduzeća države ugovornice oporezuje se samo u toj državi, osim ako preduzeće obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne jedinice koja se u njoj nalazi. Ako preduzeće obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne jedinice, dobit preduzeća može se oporezivati u toj drugoj državi, ali samo do iznosa koji se pripisuje toj stalnoj jedinici.
2. Zavisno od odredbe stava 3 ovog člana, kada preduzeće države ugovornice obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne jedinice koja se u njoj nalazi, u svakoj državi ugovornici se toj stalnoj jedinici pripisuje dobit koju bi mogla da ostvari da je bila odvojeno i posebno preduzeće koje se

bavi istim ili sličnim delatnostima, pod istim ili sličnim uslovima i da je poslovala potpuno samostalno sa preduzećem čija je stalna jedinica.

3. Pri određivanju dobiti stalne jedinice, priznaju se kao odbici troškovi koji su učinjeni za potrebe stalne jedinice, uključujući troškove upravljanja i opšte administrativne troškove, bilo u državi u kojoj se nalazi stalna jedinica ili na drugom mestu.

4. Ako je uobičajeno da se u državi ugovornici dobit koja se pripisuje stalnoj jedinici određuje na osnovu raspodele ukupne dobiti preduzeća na njegove posebne delove, rešenje iz stava 2 ovog člana ne sprečava tu državu ugovornicu da takvom uobičajenom raspodelom odredi dobit koja se oporezuje. Usvojeni metod raspodele treba da bude takav da rezultat bude u skladu s načelima koja su sadržana u ovom članu.

5. Stalnoj jedinici ne pripisuje se dobit ako ta stalna jedinica samo kupuje dobra ili robu za preduzeće.

6. Za potrebe prethodnih stavova, dobit koja se pripisuje stalnoj jedinici određuje se istom metodom iz godine u godinu, osim ako postoji opravdan i dovoljan razlog da se postupi drukčije.

7. Kada dobit obuhvata pojedine prihode koji su regulisani posebnim članovima ovog ugovora, odredbe ovog člana ne utiču na odredbe tih članova.

Član 8

Međunarodni saobraćaj

1. Dobit od korišćenja pomorskih brodova, vazduhoplova ili drumskih vozila u međunarodnom saobraćaju oporezuje se samo u državi ugovornici u kojoj se nalazi sedište stvarne uprave preduzeća.

2. Dobit od korišćenja rečnih brodova u saobraćaju na unutrašnjim plovnim putevima oporezuje se samo u državi ugovornici u kojoj se nalazi sedište stvarne uprave preduzeća.

3. Ako se sedište stvarne uprave preduzeća koje se bavi pomorskim saobraćajem ili preduzeća koje se bavi saobraćajem na unutrašnjim plovnim putevima nalazi na pomorskom ili rečnom brodu, smatra se da se nalazi u državi ugovornici u kojoj se nalazi matična luka pomorskog ili rečnog broda ili, ako nema matične luke, u državi ugovornici čiji je rezident korisnik pomorskog ili rečnog broda.

4. Odredbe stava 1 ovog člana primenjuju se i na dobit od učešća u pulu, zajedničkom poslovanju ili međunarodnoj poslovnoj agenciji.

Član 9

Povezana preduzeća

1. Ako:

1) preduzeće države ugovornice učestvuje neposredno ili posredno u upravljanju, kontroli ili imovini preduzeća druge države ugovornice, ili

2) ista lica učestvuju neposredno ili posredno u upravljanju, kontroli ili imovini preduzeća države ugovornice i preduzeća druge države ugovornice i ako su i u jednom i u drugom slučaju između ta dva preduzeća, u njihovim trgovinskim ili finansijskim odnosima, dogovoreni ili nametnuti uslovi koji se razlikuju od uslova koji bi bili dogovoreni između nezavisnih preduzeća, dobit koju bi, da nema tih uslova, ostvarilo jedno od preduzeća, ili je zbog tih uslova nije ostvarilo, može se uključiti u dobit tog preduzeća i shodno tome oporezovati.

2. Ako država ugovornica uključuje u dobit preduzeća te države dobit za koju je preduzeće druge države ugovornice oporezovano u toj drugoj državi, i shodno tome je oporezuje, i ako je tako uključena dobit ona dobit koju bi preduzeće prvopomenute države ostvarilo da su uslovi dogovoreni između ta dva preduzeća bili oni uslovi koje bi dogovorila nezavisna preduzeća, ta druga država vrši odgovarajuću korekciju iznosa poreza koji je u njoj utvrđen na tu dobit. Prilikom vršenja te korekcije, vodiće se računa o ostalim odredbama ovog ugovora i, ako je to potrebno, nadležni organi država ugovornica će se međusobno konsultovati.

Član 10

Dividende

1. Dividende koje isplaćuje kompanija rezident države ugovornice rezidentu druge države ugovornice mogu se oporezivati u toj drugoj državi.

2. Dividende se mogu oporezivati i u državi ugovornici čiji je rezident kompanija koja isplaćuje dividende, u skladu sa zakonima te države, ali ako je primalac stvarni vlasnik tih dividendi, razrezan porez ne može biti veći od:

- 1) 5 odsto bruto iznosa dividendi ako je stvarni vlasnik kompanija (izuzimajući partnerstvo) koja neposredno ima najmanje 25 odsto kapitala kompanije koja isplaćuje dividende;
- 2) 15 odsto bruto iznosa dividendi u svim drugim slučajevima.

Nadležni organi država ugovornica dogovaraju se o načinu primene ovih ograničenja.

Ovaj stav ne utiče na oporezivanje dobiti kompanije iz koje se dividende isplaćuju.

3. Izraz "dividende", u ovom članu, označava dohodak od akcija ili drugih prava učešća u dobiti koja nisu potraživanja duga, kao i dohodak od drugih prava kompanije koji je poreski izjednačen sa dohotkom od akcija u zakonima države čiji je rezident kompanija koja vrši raspodelu.

4. Odredbe st. 1 i 2 ovog člana ne primenjuju se ako stvarni vlasnik dividendi, rezident države ugovornice, obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici čiji je rezident kompanija koja isplaćuje dividende preko stalne jedinice koja se nalazi u toj državi ili obavlja u toj drugoj državi samostalne lične delatnosti iz stalne baze koja se nalazi u toj državi, a akcije na osnovu kojih se dividende isplaćuju stvarno pripadaju stalnoj jedinici ili stalnoj bazi. U tom slučaju primenjuju se, prema potrebi, odredbe čl. 7 ili 14 ovog ugovora.

5. Ako kompanija koja je rezident države ugovornice ostvaruje dobit ili dohodak iz druge države ugovornice, ta druga država ne može da zavede porez na dividende koje isplaćuje kompanija, osim ako su te dividende isplaćene rezidentu te druge države ili ako akcije na osnovu kojih se dividende isplaćuju stvarno pripadaju stalnoj jedinici ili stalnoj bazi koja se nalazi u toj drugoj državi, niti da neraspodeljenu dobit kompanije oporezuje porezom na neraspodeljenu dobit kompanije, čak i ako se isplaćene dividende ili neraspodeljena dobit u potpunosti ili delimično sastoje od dobiti ili dohotka koji su nastali u toj drugoj državi.

Član 11

Kamata

1. Kamata koja nastaje u državi ugovornici, a isplaćuje se rezidentu druge države ugovornice može se oporezivati u toj drugoj državi.

2. Kamata se može oporezivati i u državi ugovornici u kojoj nastaje, u skladu sa zakonima te države, ali ako je primalac stvarni vlasnik te kamate, razrezan porez ne može biti veći od 10 odsto bruto iznosa kamate. Nadležni organi država ugovornica dogovaraju se o načinu primene ovog ograničenja.

3. Izraz "kamata", u ovom članu, označava prihod od potraživanja duga svake vrste, nezavisno od toga da li su obezbeđena zalogom i da li se na osnovu njih stiče pravo na učešće u dobiti dužnika, a naročito prihod od državnih hartija od vrednosti i prihod od državnih obveznica ili drugih obveznica, uključujući premije i nagrade na takve hartije od vrednosti ili obveznice. Zatezna kamata se ne smatra kamatom za svrhe ovog člana.

4. Odredbe st. 1 i 2 ovog člana ne primenjuju se ako stvarni vlasnik kamate, rezident države ugovornice, obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici u kojoj kamata nastaje, preko stalne jedinice koja se nalazi u toj državi ili ako obavlja u toj drugoj državi samostalne lične delatnosti iz stalne baze koja se nalazi u toj državi, a potraživanje duga na koje se plaća kamata je stvarno povezano s tom stalnom jedinicom ili stalnom bazom. U tom slučaju se primenjuju, prema potrebi, odredbe čl. 7 ili 14 ovog ugovora.

5. Smatra se da kamata nastaje u državi ugovornici kada je isplatilac kamate ta država, njena politička jedinica, lokalna vlast ili rezident te države. Kada lice koje plaća kamatu, bez obzira na to da li je rezident države ugovornice, ima u toj državi ugovornici stalnu jedinicu ili stalnu bazu u vezi sa kojom je povezan dug na koji se plaća kamata, a tu kamatu snosi ta stalna jedinica ili stalna baza, smatra se da kamata nastaje u državi u kojoj se nalazi stalna jedinica ili stalna baza.

6. Ako iznos kamate, zbog posebnog odnosa između platioca kamate i stvarnog vlasnika ili između njih i trećeg lica, imajući u vidu potraživanje duga za koje se ona plaća, prelazi iznos koji bi bio ugovoren između platioca kamate i stvarnog vlasnika, odredbe ovog člana primenjuju se samo na iznos koji bi bio ugovoren da takvog odnosa nema. U tom slučaju, višak plaćenog iznosa oporezuje se saglasno zakonima svake države ugovornice, imajući u vidu ostale odredbe ovog ugovora.

Član 12

Autorske naknade

1. Autorske naknade koje nastaju u državi ugovornici, a isplaćuju se rezidentu druge države ugovornice mogu se oporezivati u toj drugoj državi.

2. Autorske naknade se mogu oporezivati i u državi ugovornici u kojoj nastaju, u skladu sa zakonima te države, ali ako je primalac stvarni vlasnik tih autorskih naknada, razrezan porez ne može biti veći od 10 odsto bruto iznosa autorskih naknada. Nadležni organi država ugovornica dogovaraju se o načinu primene ovog ograničenja.

3. Izraz "autorske naknade", u ovom članu, označava plaćanja bilo koje vrste koja su primljena kao naknada za korišćenje ili za pravo korišćenja autorskog prava na književno, umetničko ili naučno delo, uključujući bioskopske filmove i filmove ili trake za televiziju ili radio, kao i za korišćenje ili za pravo korišćenja patenta, zaštitnog znaka, nacрта ili modela, plana, tajne formule ili postupka ili za korišćenje ili za pravo korišćenja industrijske, komercijalne ili naučne opreme ili za obaveštenja koja se odnose na industrijska, komercijalna ili naučna iskustva.

4. Odredbe st. 1 i 2 ovog člana ne primenjuju se ako stvarni vlasnik autorskih naknada, rezident države ugovornice, obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici u kojoj autorske naknade nastaju, preko stalne jedinice koja se nalazi u toj drugoj državi ugovornici ili u toj drugoj državi obavlja samostalne lične delatnosti iz stalne baze koja se nalazi u toj drugoj državi, a pravo ili imovina na osnovu kojih se autorske naknade plaćaju stvarno pripadaju toj stalnoj jedinici ili stalnoj bazi. U tom slučaju primenjuju se, prema potrebi, odredbe čl. 7 ili 14 ovog ugovora.

5. Smatra se da autorske naknade nastaju u državi ugovornici kada je isplatilac sama ta država, njena politička jedinica, lokalna vlast ili rezident te države. Kada lice koje plaća autorske naknade, bez obzira na to da li je rezident države ugovornice, ima u državi ugovornici stalnu jedinicu ili stalnu bazu u vezi sa kojom je nastala obaveza plaćanja autorskih naknada, a te autorske naknade padaju na teret te stalne jedinice ili stalne baze, smatra se da autorske naknade nastaju u državi u kojoj se nalazi stalna jedinica ili stalna baza.

6. Ako iznos autorskih naknada, zbog posebnog odnosa između platioca i stvarnog vlasnika ili između njih i trećeg lica, imajući u vidu korišćenje, pravo ili informaciju za koje se one plaćaju, prelazi iznos koji bi bio ugovoren između platioca i stvarnog vlasnika da takvog odnosa nema, odredbe ovog člana primenjuju se samo na iznos koji bi tada bio ugovoren. U tom slučaju, višak plaćenog iznosa oporezuje se saglasno zakonima svake države ugovornice, imajući u vidu ostale odredbe ovog ugovora.

Član 13

Dobit od imovine

1. Dobit koju ostvari rezident države ugovornice od otuđenja nepokretne imovine navedene u članu 6 ovog ugovora, a koja se nalazi u drugoj državi ugovornici, može se oporezivati u toj drugoj državi.

2. Dobit od otuđenja pokretne imovine koja čini deo imovine namenjene za poslovanje stalne jedinice koju preduzeće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici ili od pokretne imovine koja pripada stalnoj bazi koju koristi rezident države ugovornice u drugoj državi ugovornici za obavljanje samostalnih ličnih delatnosti, uključujući i prihode od otuđenja te stalne jedinice (same ili zajedno s celim preduzećem) ili stalne baze, oporezuje se u toj drugoj državi.

3. Dobit od otuđenja pomorskih brodova, vazduhoplova ili drumskih vozila koji se koriste u međunarodnom saobraćaju, rečnih brodova koji se koriste u saobraćaju na unutrašnjim plovim putevima ili od pokretne imovine koja služi za korišćenje takvih pomorskih brodova, rečnih brodova, vazduhoplova ili drumskih vozila, oporezuje se samo u državi ugovornici u kojoj se nalazi sedište stvarne uprave preduzeća.

4. Dobit od otuđenja imovine, osim imovine navedene u st. 1, 2 i 3 ovog člana, oporezuje se samo u državi ugovornici čiji je rezident lice koje je otuđilo imovinu.

Član 14

Samostalne lične delatnosti

1. Dohodak koji ostvari rezident države ugovornice od profesionalnih delatnosti ili od drugih samostalnih delatnosti oporezuje se samo u toj državi, osim:

1) ako za obavljanje svojih delatnosti ima stalnu bazu koju redovno koristi u drugoj državi ugovornici; u tom slučaju, samo deo dohotka koji se pripisuje toj stalnoj bazi može se oporezivati u toj drugoj državi ugovornici; ili

2) ako boravi u drugoj državi ugovornici u periodu ili u periodima koji ukupno traju 183 dana ili više u odnosnoj poreskoj godini; u tom slučaju, samo deo dohotka koji se ostvaruje od delatnosti koje se obavljaju u toj drugoj državi ugovornici može se oporezivati u toj drugoj državi.

2. Izraz "profesionalne delatnosti" posebno obuhvata samostalne naučne, književne, umetničke, obrazovne ili nastavne delatnosti, kao i samostalne delatnosti lekara, advokata, inženjera, arhitekata, stomatologa i računovođa.

Član 15

Radni odnos

1. Zavisno od odredaba čl. 16, 18, 19, 20 i 21 ovog ugovora, zarade i druga slična primanja koja rezident države ugovornice ostvari iz radnog odnosa oporezuju se samo u toj državi, osim ako se rad obavlja u drugoj državi ugovornici. Ako se rad obavlja u drugoj državi ugovornici, takve zarade koje se u njoj ostvaruju mogu se oporezivati u toj drugoj državi.

2. Izuzetno od odredaba stava 1 ovog člana, zarade koje rezident države ugovornice ostvari iz radnog odnosa u drugoj državi ugovornici oporezuju se samo u prvopomenutoj državi:

- 1) ako primalac boravi u drugoj državi u periodu ili periodima koji ukupno ne prelaze 183 dana u periodu od dvanaest meseci koji počinje ili se završava u odnosnoj poreskoj godini;
- 2) ako se zarade isplaćuju od strane ili u ime poslodavca koji nije rezident druge države;
- 3) ako zarade ne padaju na teret stalne jedinice ili stalne baze koju poslodavac ima u drugoj državi.

3. Izuzetno od prethodnih odredaba ovog člana, zarade koje ostvari rezident države ugovornice oporezuju se u toj državi ako su zarade isplaćene za:

- 1) rad obavljen u drugoj državi ugovornici u vezi sa gradilištem, građevinskim, montažnim ili instalacionim projektima ili nadzornim delatnostima u vezi sa tim, za period od dvadesetčetiri meseca u kojem to gradilište, projekti ili delatnosti ne predstavljaju stalnu jedinicu u toj drugoj državi;
- 2) rad obavljen na pomorskom brodu, rečnom brodu, vazduhoplovu ili drumskom vozilu u međunarodnom saobraćaju.

Član 16

Naknade direktora

Naknade direktora i druga slična primanja koja ostvari rezident države ugovornice, u svojstvu člana odbora direktora kompanije koja je rezident druge države ugovornice, mogu se oporezivati u toj drugoj državi.

Član 17

Umetnici i sportisti

1. Izuzetno od odredaba čl. 14 i 15 ovog ugovora, dohodak koji ostvari rezident države ugovornice u drugoj državi ugovornici ličnim obavljanjem delatnosti izvođača kao što je pozorišni, filmski, radio ili televizijski umetnik, muzičar ili sportista, može se oporezivati u toj drugoj državi.

2. Ako dohodak od lično obavljenih delatnosti izvođača ili sportiste ne pripada lično izvođaču ili sportisti nego drugom licu, taj dohodak se, izuzetno od odredaba čl. 7, 14 i 15 ovog ugovora, može oporezivati u državi ugovornici u kojoj su obavljene delatnosti izvođača ili sportiste.

3. Izuzetno od odredaba st. 1 i 2 ovog člana, dohodak koji ostvari rezident države ugovornice od lično obavljenih delatnosti izvođača ili sportiste oporezuje se samo u toj državi ako su te delatnosti obavljene u drugoj državi ugovornici u okviru programa kulturne ili sportske razmene koji su odobrile obe države ugovornice.

Član 18

Penzije

Zavisno od odredaba stava 2 člana 19 ovog ugovora, penzije i druga slična primanja koja se isplaćuju rezidentu države ugovornice po osnovu ranijeg radnog odnosa oporezuju se samo u toj državi.

Član 19

Usluge za potrebe vlade

1. 1) Zarade i druga slična primanja, osim penzije, koje plaća država ugovornica ili njena politička jedinica ili lokalna vlast fizičkom licu, za usluge učinjene toj državi ili toj političkoj jedinici ili lokalnoj vlasti, oporezuju se samo u toj državi.

2) Međutim, te zarade i druga slična primanja oporezuju se samo u drugoj državi ugovornici ako su usluge učinjene u toj državi, a fizičko lice je rezident te države koje je: - državljanin te države ili koje, - nije postalo rezident te države samo zbog vršenja usluga.

2. 1) Penzija koju fizičkom licu plaća država ugovornica ili njena politička jedinica ili lokalna vlast neposredno ili iz fondova, za usluge učinjene toj državi ili njenoj političkoj jedinici ili lokalnoj vlasti, oporezuje se samo u toj državi.

2) Međutim, ta penzija oporezuje se samo u drugoj državi ugovornici ako je fizičko lice rezident i državljanin te države.

3. Odredbe čl. 15, 16 i 18 ovog ugovora primenjuju se na zarade i druga slična primanja i penzije koja se plaćaju u vezi s poslovanjem koje obavlja država ugovornica ili njena politička jedinica ili lokalna vlast.

Član 20

Studenti

1. Student ili lice na stručnoj obuci koje je neposredno pre odlaska u državu ugovornicu bilo rezident ili je rezident druge države ugovornice, a boravi u prvopomenutoj državi isključivo radi obrazovanja ili obučavanja, ne plaća u toj državi porez na sredstva koja dobija za izdržavanje, obrazovanje ili obučavanje ako su ta sredstva iz izvora van te države.

2. Student ili lice na stručnoj obuci iz stava 1 ovog člana ima pravo u toku obrazovanja ili obučavanja na ista izuzeća, oslobađanja ili umanjenja poreza na poklone u novcu, stipendije i primanja iz radnog odnosa koji nisu obuhvaćeni stavom 1 ovog člana kao i rezidenti države ugovornice u kojoj boravi.

Član 21

Profesori i nastavnici

1. Fizičko lice koje boravi u državi ugovornici radi držanja nastave ili angažovanja u istraživačkom radu na univerzitetu, višoj školi, školi ili drugoj priznatoj obrazovnoj instituciji u toj državi i koje je rezident ili je neposredno pre tog boravka bilo rezident druge države ugovornice, izuzima se od oporezivanja u prvopomenutoj državi ugovornici na primanja za takvu nastavu ili istraživački rad za period koji nije duži od dve godine od dana njegovog prvog boravka u tom cilju, pod uslovom da je ta primanja ostvarilo izvan te države.

2. Odredbe stava 1 ovog člana ne primenjuju se na dohodak od istraživačkog rada ako istraživački rad nije u javnom interesu, nego prvenstveno u ličnom interesu određenog lica ili više lica.

Član 22

Ostali dohodak

1. Delovi dohotka rezidenta države ugovornice, bez obzira na to gde nastaju, koji nisu regulisani u prethodnim članovima ovog ugovora oporezuju se samo u toj državi.

2. Odredbe stava 1 ovog člana ne primenjuju se na dohodak, osim na dohodak od nepokretne imovine definisane u stavu 2 člana 6 ovog ugovora ako primalac tog dohotka - rezident države ugovornice obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne jedinice koja se u njoj nalazi ili ako u toj drugoj državi obavlja samostalne lične delatnosti iz stalne baze koja se u njoj nalazi, a pravo ili imovina na osnovu kojih se dohodak plaća stvarno su povezani sa stalnom jedinicom ili stalnom bazom. U tom slučaju se, prema potrebi, primenjuju odredbe čl. 7 ili 14 ovog ugovora.

Član 23

Imovina

1. Imovina koja se sastoji od nepokretne imovine navedene u članu 6. ovog ugovora koju poseduje rezident države ugovornice i koja se nalazi u drugoj državi ugovornici, može se oporezivati u toj drugoj državi.

2. Imovina koja se sastoji od pokretne imovine koja predstavlja deo imovine namenjene poslovanju stalne jedinice koju preduzeće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici ili od pokretne imovine koja pripada stalnoj bazi koja služi rezidentu države ugovornice u drugoj državi ugovornici za obavljanje samostalnih ličnih delatnosti, može se oporezivati u toj drugoj državi.

3. Imovina koja se sastoji od pomorskih brodova, vazduhoplova ili drumskih vozila koji se koriste u međunarodnom saobraćaju i rečnih brodova koji se koriste u saobraćaju na unutrašnjim plovim putevima i pokretne imovine koja služi za korišćenje takvih pomorskih brodova, rečnih brodova,

vazduhoplova i drumskih vozila, oporezuje se samo u državi ugovornici u kojoj se nalazi sedište stvarne uprave preduzeća.

4. Sva ostala imovina rezidenta države ugovornice oporezuje se samo u toj državi.

Član 24

Otklanjanje dvostrukog oporezivanja

1. Ako rezident države ugovornice ostvaruje dohodak ili poseduje imovinu koji se, u skladu s odredbama ovog ugovora, mogu oporezivati u drugoj državi ugovornici, prvopomenuta država odobrava:

- kao odbitak od poreza na dohodak tog rezidenta, iznos jednak porezu na dohodak koji je plaćen u toj drugoj državi;
- kao odbitak od poreza na imovinu tog rezidenta, iznos jednak porezu na imovinu koji je plaćen u toj drugoj državi.

Taj odbitak i u jednom i u drugom slučaju ne može biti veći od dela poreza na dohodak ili poreza na imovinu, kako je obračunat pre izvršenog odbijanja, koji odgovara, zavisno od slučaja, dohotku ili imovini koji se mogu oporezivati u toj drugoj državi.

2. Ako su, u skladu s nekom odredbom Ugovora, dohodak koji ostvari ili imovina koju poseduje rezident države ugovornice izuzeti od oporezivanja u toj državi, ta država može, pri obračunavanju poreza na ostali dohodak ili imovinu tog rezidenta, da uzme u obzir izuzeti dohodak ili imovinu.

3. Radi priznavanja odbitka u državi ugovornici, smatra se da porez koji je plaćen u drugoj državi ugovornici obuhvata i porez koji bi bio plaćen u toj drugoj državi da nije umanjen ili otpisan u skladu s njenim zakonskim odredbama o poreskim podsticajima.

Član 25

Jednak tretman

1. Rezidenti države ugovornice ne podležu u drugoj državi ugovornici oporezivanju ili zahtevu u vezi s oporezivanjem koje je drukčije ili teže od oporezivanja i zahteva u vezi s oporezivanjem kojima rezidenti druge države u istim uslovima, podležu ili mogu podleći.

2. Oporezivanje stalne jedinice koju preduzeće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici ne može biti nepovoljnije u toj drugoj državi od oporezivanja preduzeća te druge države koja obavljaju iste delatnosti. Ova odredba ne može se tumačiti tako da obavezuje državu ugovornicu da rezidentima druge države ugovornice odobrava lična oslobađanja, olakšice i umanjjenja za svrhe oporezivanja zbog ličnog statusa ili porodičnih obaveza koje odobrava svojim rezidentima.

3. Kamata, autorske naknade i druge isplate koje plaća preduzeće države ugovornice rezidentu druge države ugovornice, radi određivanja oporezivih dohodaka tog preduzeća, odbijaju se pod istim uslovima kao da su isplaćene rezidentu prvopomenute države, osim u slučajevima predviđenim u odredbama člana 9, člana 11 stav 6 ili člana 12 stav 6 ovog ugovora. Takođe, dugovi preduzeća države ugovornice rezidentu druge države ugovornice, radi određivanja oporezive imovine tog preduzeća, odbijaju se pod istim uslovima kao da su bili ugovoreni s rezidentom prvopomenute države.

4. Preduzeća države ugovornice čiju imovinu potpuno ili delimično poseduju ili kontrolišu, posredno ili neposredno, jedna ili više rezidenata druge države ugovornice, u prvopomenutoj državi ugovornici ne podležu oporezivanju, ili obavezi u vezi s oporezivanjem, koje je drukčije ili teže od oporezivanja i obaveza u vezi s oporezivanjem kome druga slična preduzeća prvopomenute države podležu ili mogu podleći.

5. Odredbe ovog člana primenjuju se na poreze navedene u članu 2 ovog ugovora.

Član 26

Postupak zajedničkog dogovaranja

1. Ako lice smatra da mere jedne ili obe države ugovornice dovode ili će dovesti do toga da ne bude oporezovano u skladu s odredbama ovog ugovora, ono može, bez obzira na pravna sredstva predviđena unutrašnjim zakonom tih država, da izloži svoj slučaj nadležnom organu države ugovornice čiji je rezident. Slučaj mora biti izložen u roku od tri godine od dana prvog obaveštenja o meri koja dovodi do oporezivanja koje nije u skladu s odredbama ovog ugovora.

2. Nadležni organ, ako smatra da je prigovor opravdan i ako nije u mogućnosti da sam dođe do zadovoljavajućeg rešenja, nastoji da reši slučaj zajedničkim dogovorom s nadležnim organom druge

države ugovornice radi izbegavanja oporezivanja koje nije u skladu s ovim ugovorom. Postignuti dogovor primenjuje se bez obzira na vremenska ograničenja u unutrašnjem zakonu država ugovornica.

3. Nadležni organi država ugovornica nastojaće da zajedničkim dogovorom otklone teškoće ili nejasnoće koje nastaju pri tumačenju ili primeni ovog ugovora. Oni se mogu i zajednički savetovati radi izbegavanja dvostrukog oporezivanja u slučajevima koji nisu predviđeni u ovom ugovoru.

4. Nadležni organi država ugovornica mogu neposredno međusobno opštiti radi postizanja dogovora u smislu prethodnih stavova. Ako je potrebno da se radi postizanja dogovora obavi usmena razmena mišljenja, ona se može obaviti preko komisije sastavljene od predstavnika nadležnih organa država ugovornica.

Član 27

Razmena obaveštenja

1. Nadležni organi država ugovornica razmenjuju obaveštenja potrebna za primenu odredaba ovog ugovora ili zakona država ugovornica koji se odnose na poreze obuhvaćene ovim ugovorom ako oporezivanje predviđeno tim zakonima nije u suprotnosti s ovim ugovorom. Razmena obaveštenja nije ograničena članom 1. ovog ugovora. Obaveštenja primljena od države ugovornice smatraju se tajnom isto kao i obaveštenja dobijena prema zakonima te države i mogu se saopštiti samo licima ili organima (uključujući sudove i upravne organe) koji su nadležni za razrez, redovnu ili prinudnu naplatu, kao i za učešće u sudskom postupku rešavanja po žalbi, u odnosu na poreze koji su obuhvaćeni ovim ugovorom. Ta lica ili organi koriste obaveštenja samo za te svrhe. Oni mogu saopštiti obaveštenja u javnom sudskom postupku ili u sudskim odlukama.

2. Odredbe stava 1 ovog člana ne mogu se ni u kom slučaju tumačiti kao obaveza nadležnog organa države ugovornice da:

- 1) preduzima upravne mere suprotne zakonima ili upravnoj praksi te ili druge države ugovornice;
- 2) daje obaveštenja koja se ne mogu dobiti na osnovu zakona ili u upravnom postupku te ili druge države ugovornice;
- 3) daje obaveštenja koja otkrivaju trgovinsku, poslovnu, industrijsku, komercijalnu ili profesionalnu tajnu ili poslovni postupak ili obaveštenja čije bi saopštavanje bilo suprotno javnom poretku.

Član 28

Članovi diplomatskih misija i konzulata

Odredbe ovog ugovora ne utiču na poreske povlastice članova diplomatskih misija i konzulata predviđene opštim pravilima međunarodnog prava ili odredbama posebnih ugovora.

Član 29

Stupanje na snagu

1. Ovaj ugovor se potvrđuje i instrumenti potvrđivanja se razmenjuju.
2. Ugovor stupa na snagu danom razmene instrumenata potvrđivanja, a njegove odredbe se primenjuju u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu, za svaku poresku godinu koja počinje prvog januara ili posle prvog januara kalendarske godine koja sledi godinu u kojoj je izvršena razmena instrumenata potvrđivanja.

Član 30

Prestanak važenja

Ovaj ugovor ostaje na snazi dok ga ne otkáže jedna od država ugovornica. Država ugovornica može otkazati ovaj ugovor diplomatskim putem, dostavljanjem pismenog obaveštenja o prestanku njegovog važenja najkasnije šest meseci pre kraja kalendarske godine po isteku pete godine od dana stupanja na snagu ovog ugovora. U tom slučaju, ovaj ugovor prestaje da važi u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu za svaku poresku godinu koja počinje prvog januara ili posle prvog januara kalendarske godine koja sledi godinu u kojoj je dato obaveštenje o prestanku važenja.

U potvrdu čega su dole potpisani, punovažno za to ovlašćeni, potpisali ovaj ugovor.

Sačinjeno u Skoplju 4. septembra 1996. godine, u dva originalna primerka, na srpskom, makedonskom i engleskom jeziku, s tim što su oba primerka podjednako verodostojna. U slučaju razlike u tumačenju, merodavan je engleski tekst.

Za Saveznu vladu

Za Vladu

Savezne Republike Jugoslavije
Đorđe Širadović, s. r.

Republike Makedonije,
dr Taki Fiti, s. r.